

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра статистики

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 051 «Економіка»

за магістерською програмою професійного спрямування

«Статистика бізнесу»

на тему: **«Статистична оцінка кредитоспроможності клієнтів банку»**

Виконавець:

студент VI курсу обліково-економічного
факультету

Джонмуродова Н.Д.
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

Доцент, к.е.н.

Погорєлова Т.В.

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження обумовлена тим, що на сучасному етапі реформування банківської системи України особливої значущості набуває проблема статистична оцінки кредитоспроможності позичальників банків, задля грамотного формування та управління ресурсами банку. В даний час банки є невід'ємною складовою економіки, діяльність яких має тісний зв'язок з потребами відтворення. Вони завжди створювали основу ринкових відносин, завдяки яким функціонує економіка будь-якої держави. Комерційний банк як фінансова організація є регулятором руху всіх грошових потоків, завдяки цьому відбувається перелив капіталу в такі галузі господарського життя країни, де віддача буде максимальною від вкладень, що сприяє найбільш раціональному використанню фінансових ресурсів суспільства.

Мета дослідження полягає у статистичному аналізі кредитоспроможності позичальників фізичних осіб ПАТ «Ощадбанк», виявленні головних проблем при аналізі кредитоспроможності клієнтів банку.

Завдання дослідження:

- описати теоретичні основи статистичної оцінки кредитоспроможності позичальника;
- розглянути теоретичні основи статистичної оцінки кредитоспроможності позичальника;
- вивчити існуючі методики статистичної оцінки кредитоспроможності позичальників;
- дослідити сутність кредитоспроможності клієнтів банку, навести та охарактеризувати систему статистичних показників кредитоспроможності;
- запропонувати шляхи вдосконалення статистичної оцінки кредитоспроможності клієнтів банку;
- розробити алгоритм оцінювання кредитоспроможності за допомогою скорингових моделей та кластерного аналізу;

- провести порівняльний аналіз кредитоспроможності клієнтів банку;
- обґрунтувати найважливіші статистичні прийоми та методи аналізу кредитоспроможності клієнтів банку.

Об'єкт дослідження - кредитоспроможність двадцяти позичальників ПАТ «Ощадбанк» за перше півріччя 2018 року.

Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти статистичної оцінки кредитоспроможності клієнтів банку.

Методи дослідження які були використані в дослідженні: бальна оцінка кредитоспроможності, кластерний аналіз позичальників банку.

Інформаційною базою дослідження є наукова література з зазначеної проблематики, матеріали періодичних економічних та банківських видань, законодавчі та нормативно-правові акти з регулювання банківської діяльності, фінансова звітність, щодо основних показників діяльності комерційних банків України та інші матеріали і публікації Національного банку України.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (29 найменувань) та 5-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 96 сторінок. Основний зміст викладено на 67 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 2 рисунки.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: *Особливості статистичної оцінки кредитоспроможності позичальників банку* [Текст] / Н. Д. Джонмуродова, Т. В. Погорелова // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 5. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2018. – С. 39 – 46

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі *«Теоретичні аспекти оцінки кредитоспроможності позичальника банку»* висвітлені важливіші категорії кредитоспроможності, платоспроможності позичальників банку, класифікації позичальників. Виявлено причини, за якими, перш за все відбувається кредитування фізичних осіб. Охарактеризовано відмінності поняття «платоспроможності» позичальника від поняття «кредитоспроможності».

У другому розділі *«Методологічні основи статистичної оцінки кредитоспроможності позичальника»* наводиться методика скорингової оцінки кредитопозичальника банку, методика визначення внутрішнього кредитного рейтингу, алгоритм кластерного аналізу кредитопозичальників банку.

У третьому розділі *«Статистична оцінка кредитоспроможності позичальника ПАТ «Ощадбанк» України»* проведено статистичну оцінку кредитоспроможності позичальників – фізичних осіб ПАТ «Ощадбанк» на підставі бальної оцінки їхнього фінансового стану; за допомогою кластерного аналізу побудовано три класи позичальників: відмінна, сумнівна та безнадійна кредитоспроможність клієнтів банку. Виконано порівняльний аналіз отриманих результатів оцінки кредитоспроможності.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. У роботі були розглянуті теоретичні основи статистичної оцінки кредитоспроможності позичальників - фізичних осіб. Були визначені причини, за якими, перш за все відбувається кредитування фізичних осіб. Проаналізовано методику оцінки кредитоспроможності позичальників - фізичних осіб, що застосовується в ПАТ «Ощадбанк». Були визначені причини, за якими, перш за все відбувається кредитування фізичних осіб – це необхідність безперешкодної

реалізації товарів виробником, а також невідповідність грошових доходів і, отже, платоспроможності попиту покупців.

2. У роботі пропонується та реалізується алгоритм проведення кластерного аналізу кредитоспроможності клієнтів-фізичних осіб банку, що дозволило скоротити нормативну кількість класів позичальників комерційних банків. Одержані результати використовувались для порівняльної оцінки кредитоспроможності клієнтів ПАТ «Ощадбанк» Крім того, отримані результати можуть бути використані при формуванні та здійсненні кредитної політики та прийняті управлінських рішень комерційних банків України.

АНОТАЦІЯ

Джонмуродова Н.Д. «Статистична оцінка кредитоспроможності клієнтів банку».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності «051 Економіка» за магістерською програмою професійного за спрямування «Статистика бізнесу».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

У роботі розглядаються теоретичні і практичні аспекти статистичної оцінки кредитоспроможності позичальника банку. У випускній роботі охарактеризовані сучасні концепції та підходи до статистичної оцінки кредитоспроможності клієнтів банку. Обґрунтовано необхідність оцінки кількісних та якісних показників кредитоспроможності потенційних позичальників.

Запропоновано шляхи вдосконалення оцінки кредитоспроможності позичальників.

Ключові слова: кредитоспроможність, платоспроможність, статистична оцінка кредитоспроможності, кластерний аналіз, банківська діяльність.

ANNOTATION

DzhonmurodovaN. “Statistical assessment of bank customers credit worthiness”

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty «051 Economics» under the master's program« Business and Public Administration Statistics».

– Odessa National Economics University. – Odessa, 2018.

The work deals with the theoretical aspects and practical aspects of the statistical assessment of the bank's borrower's creditworthiness. The graduation paper describes modern concepts and approaches to the statistical assessment of the bank's creditworthiness. The necessity of estimation of quantitative and qualitative indicators of creditworthiness of potential borrowers is substantiated.

The ways of improving the assessment of borrowers' creditworthiness are proposed

Keywords: creditworthiness, solvency, statistical assessment of creditworthiness, cluster analysis, banking activity.

АНОТАЦІЯ

Джонмуродової Нігіни Джумівни
«Статистична оцінка кредитоспроможності клієнтів банку»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«051 Економіка» за магістерською програмою
«Статистика бізнесу»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – оцінка кредитоспроможності клієнтів фізичних-осіб.

У випускній роботі охарактеризовані сучасні концепції та підходи до статистичної оцінки кредитоспроможності клієнтів банку. Обґрунтовано необхідність оцінки кількісних та якісних показників кредитоспроможності потенційних позичальників.

У роботі розглядаються теоретичні і практичні аспекти статистичної оцінки кредитоспроможності позичальника банку.

Проаналізовано теоретичні основи статистичної оцінки кредитоспроможності позичальників - фізичних осіб.

Запропоновано шляхи вдосконалення оцінки кредитоспроможності позичальників .

Ключові слова: кредитоспроможність, платоспроможність, статистична оцінка кредитоспроможності, кластерний аналіз, банківська діяльність.

ANNOTATION

Dzhonmurodova Nihina Dzhumivna
"Statistical assessment of bank customers' credit worthiness"
qualifying work for obtaining an educational master's degree in a specialty
"051 Economics" by the master's degree program
"Business and Public Administration Statistics",
Odessa National University of Economics
Odesa, 2018

Master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the assessment of the creditworthiness of individuals.

The graduation paper describes modern concepts and approaches to the statistical assessment of the bank's creditworthiness. The necessity of estimation of quantitative and qualitative indicators of creditworthiness of potential borrowers is substantiated.

The paper deals with the theoretical and practical aspects of the statistical assessment of the bank's borrower's creditworthiness.

The theoretical bases of statistical estimation of creditworthiness of borrowers - individuals are analyzed.

The ways of improving the assessment of borrowers' creditworthiness are proposed.

Key words: creditworthiness, solvency, statistical assessment of creditworthiness, cluster analysis, banking activity.